

RECENZIJA UČBENIŠKEGA KOMPLETA

SOLUTIONS

ELEMENTARY, THIRD EDITION

Solutions Elementary je tretja izdaja učbeniškega kompleta za poučevanje angleščine kot tujega jezika. Razvila se je na podlagi povratnih informacij učiteljev o prvi in drugi izdaji; avtorja, Tima Falla in Paul A. Davies, pa sta obdržala ključne značilnosti kompleta. V primerjavi z drugo izdajo gre za popolnoma novo vsebino, večji poudarek je na razvijanju slušne zmožnosti in poučevanju heterogenih skupin, dodane so tudi enote (na primer *Culture Bank*). Učbenik je v kontekstu slovenskega izobraževalnega sistema namenjen pouku angleščine kot drugega tujega jezika v prvem in drugem letniku gimnazijskega izobraževanja, angleščine kot drugega tujega jezika v prvem in drugem letniku srednjega tehniškega in strokovnega izobraževanja ter angleščine kot prvega tujega jezika v prvem in drugem letniku srednjega poklicnega izobraževanja. *Solutions Elementary* glede na Skupni evropski jezikovni okvir (CEFR) pokriva raven A2, mestoma tudi B1.

Učbeniški komplet med drugim sestavljajo:

- ⊗ učbenik (143 strani),
- ⊗ delovni zvezek (128 strani) s spletnimi zvočnimi posnetki,
- ⊗ priročnik za učitelje (88 strani) z dodatnimi gradivi na zgoščenki in zgoščenko z zvočnimi posnetki,
- ⊗ spletna strani za dijake in učitelje.

Učbenik je jasno strukturiran, kar je vidno že v kazalu, ki dijaku in učitelju na pregleden način prikaže vsebino glede na področje učenja jezika: usvajanje besedišča, usvajanje slovničnih struktur, urjenje bralne zmožnosti, urjenje govorne zmožnosti in urjenje pisne zmožnosti. Vsebuje devet enot; vsaka ima krovno temo, ki se nato obravnava glede na prej omenjena področja. Teme so: družina in prijatelji, šolski dnevi, stil, hrana, v mestu, v divjini, digitalni svet, fizične aktivnosti in dom. Vse so skrbno izbrane za ciljno publiko – najstniki. Teme so precej splošne, a aktualne, kar je pri poučevanju tujega jezika ključnega pomena. Na primer, v prvi enoti dijaki spoznajo osnovno besedišče na temo družine (družinski člani). Nato spoznavao glagolski čas *Present Simple* (navadni sedanjik) na podlagi besedila o aktualni TV-seriji *The Big Bang Theory* (slov. *Veliki pokovci*). V vsaki enoti dijaki razvijajo vse jezikovne zmožnosti preko prej omenjenih tem. Zaporedje v vsaki enoti je koherentno. Na primer, v šesti enoti avtorja obravnavata divjino. Najprej uvedeta osnovno besedišče (divje živali, poimenovanje delov živali) in dijake spomnita na stopnjevanje pridevnikov (osnovnošolska snov), sledi prvi del rabe jezika (dijaki se naučijo opisovati pretekle dogodke z glagolskim časom *Past Simple* v trdilni obliki – na podlagi besedil o izgubljenem mestu in prečkanju Sahare), nato dijaki razvijajo slušno zmožnost (spoznavajo, kako se glasovi združujejo v govorjenem diskurzu – na podlagi navodil za varnost v nacionalnem parku). V drugem delu rabe jezika spoznajo glagola *be* in *can* v glagolskem času *Past Simple*; nato pa avtorja uvedeta še predloge na podlagi besedila o deževnem pragozdu. Sledi razvijanje bralne zmožnosti preko besedila o živalih, ki so nekoč veljale za mit, a dejansko obstajajo, in razvijanje govorne zmožnosti, kjer se

dijaki urijo v opisovanju fotografij. Zadnje poglavje enote je namenjeno razvijanju pisne zmožnosti, kjer se dijaki učijo pisanja razglednic. Slednje je idealna priložnost za prenos naučene snovi v resnično življenje, a se žal avtorja za to nista odločila. Na primer, ne le, da bi lahko vključila nalogo, kjer bi dijaki napisali in prijatelju poslali resnično razglednico, vključila bi lahko nalogo, kjer bi dijake vzpodbudila k uporabi brezplačne spletne platforme *Postcrossing*, ki omogoča pošiljanje (in prejemanje) razglednic po celem svetu.

Učitelj lahko posamezno enoto ali del enote naveže tudi na del učbenika *Culture Bank*, ki se nahaja od strani 108 do 116 in je pomemben dodatek učbeniku, saj sta jezik in kultura soodvisna. V učbeniku *Solutions Elementary* gre za zbirko besedil, slušnih posnetkov in pripadajočih nalog, ki se vsi nanašajo na določen del angleškogovorečih kultur. Prej omenjeno temo tako lahko učitelj naveže na poglavje o Nacionalnem parku Yellowstone.

Učbenik je oblikovno zelo dobro zasnovan. Založba Oxford University Press in oblikovalci so upoštevali, da živimo v zelo vizualnem svetu. To še posebej velja za najstnike. Barve naslovnice in notranjosti so privlačne; vsaka zmožnost ima svojo barvo, kar bo dijak hitro ugotovil in si zapomnil. Besedilna vsebina je podprta s fotografijami in drugim slikovnim gradivom (na primer z grafi in razpredelnicami). Oblikovanje poglavij, naslovov, podnaslovov je dosledno, spreminjajo se tipi črk pri naslovih besedil, kar je po moji presoji smiselno. Enako primeren in dosleden je tudi delovni zvezek. Komplet je tiskan na kakovosten papir, vezava se zdi ustrezna za pogosto rabo s strani uporabnikov.

Učbenik in delovni zvezek vključujeta primerne slovnične strukture za to raven učenja angleščine. Pohvalno je, da avtorja že v uvodni enoti obravnavata angleški člen (stran 7), ki je pri slovenskih govoricah angleščine pogosto problematičen. Obravnavane strukture so standardne in povsem primerne za to stopnjo učenja: angleški glagolski časi (navadni in opisni sedanjik, navadni preteklik, izražanje količine, stopnjevanje pridevnikov, izražanje prihodnosti z glagoloma *will* in *going to*, navadni *Present Perfect*) itd.

Količina vaj v delovnem zvezku je primerna. Vaje iz besedišča in rabe jezika v učbeniku in delovnem zvezku temeljijo na primerih, avtentičnost katerih je zadovoljiva. Slovnica je povzeta na koncu učbenika (strani 122–141) v razdelku *Grammar Builder and Reference*. Razdeljena je na posamezne enote učbenika. V prvem delu vsakega povzetka lahko dijak nadgradi določeno slovnično temo preko dodatnih vaj, v drugem delu pa so zapisana slovnična pravila, ki so podprta s primeri, kar služi dijaku kot ponovitev že prej usvojene snovi. Pohvaliti gre oblikovno zasnovano tega dela, saj so naloge in slovnična pravila umeščena na nasprotnih si straneh, kar je za dijaka zelo pregledno. Pozitivna sprememba v tej izdaji je tudi, da sta avtorja povišala število razdelkov, ki jih imenujeta *Recycle*. Gre za »recikliranje« oz. zelo kratko ponovitev slovnice, ki so se jo dijaki že naučili (npr. v osnovni šoli). S tem avtorja poskrbita, da dijaki ne pozabijo določenega slovničnega pravila. Na primer, stopnjevanje pridevnikov v šesti enoti (omenjeno v drugem odstavku te recenzije).

Besedišče v učbeniku je povsem primerno za letnike in dele slovenskega srednješolskega izobraževanja, ki so navedeni v prvem odstavku te recenzije. Enote vključujejo posamezne besede,

pa tudi kolokacije. Ugotavljam, da je frekvenca uporabljenih leksikalnih enot primerna – dovolj pogosto se pojavljajo v angleščini (preverjeno z *British National Corpus*). Naloge za utrjevanje novega besedišča so raznolike in ustrezne.

Besedila za razvijanje bralne zmožnosti so po dolžini obvladljiva tako za dijaka, kot učitelja. Učitelju so na voljo slušni posnetki teh besedil, kar pomeni, da lahko uporabi te dele učbenika tudi za razvijanje slušne zmožnosti. Naloge so raznolike – na primer naloge povezovanja, dopolnjevanja; naloge izbirnega tipa –, vključene pa so tudi kratke naloge za razvijanje drugih zmožnosti. Na primer v deveti enoti, razdelku 9F, dijaki preberejo besedilo o domu na samotnem otoku. Osmo naloga razvija govorno zmožnost, saj morajo dijaki odigrati igro vlog in primerjati življenje na otoku in v mestu.

Na področju pisne zmožnosti učbenik vsebuje lep nabor sporočanjskih oblik: osebni profil, obvestilo/najava, elektronsko sporočilo, vabilo, članek, razglednica, pripoved, neuradno pismo in opis. Navodila za pisanje so ustrezna, nekoliko preveč preskriptivna le pri neuradnem pismu, kjer je lahko pravilno marsikaj. A glede na to, da se bo marsikateri dijak najverjetneje na tej točki prvič soočil s pisanjem takšnega pisma v angleščini, je smiselno, da dobi konkretna navodila. Zato navodil ne ocenjujem kot neprimernih.

Solutions Elementary dijaku služi tudi kot priprava na izpite/teste iz znanja jezika. Na petih mestih v učbeniku ima dijak na voljo *Exam Skills Trainer*. Gre za osnovne strategije za reševanje izpitov/testov s področja rabe jezika ter bralne, slušne, govorne in pisne zmožnosti. Poleg kratkih primerov nalog, imajo dijaki na voljo tudi kratke napotke/strategije za reševanje. Na primer, pri slušni zmožnosti avtorja ponudita naslednjo strategijo: dijak si pred poslušanjem na hitro zapiše ključno besedišče na temo posnetka, saj je možno, da se bo katera od teh besed pojavila na posnetku, kar bo dijaku olajšalo reševanje.

Na sploh gre pohvaliti zasnovo delovnega zvezka, ki ima na koncu vsake enote vaje za ponovitev, na koncu delovnega zvezka pa t. i. *Cumulative Review*, kjer gre za stopenjsko ponovitev celotne snovi preko zelo preglednih in kratkih nalog. V *Writing Bank* so dijakom na voljo iztočnice za pisanje pisnih sestavkov, ki so vključeni v učbenik. Iztočnice vsebujejo tudi dodatne napotke za pisanje. Delovni zvezek se konča s seznamom besedišča, kar bo dijakom, še posebej šibkejšim, zagotovo koristilo pri učenju. Zvočni posnetki za naloge v delovnem zvezku so primerni.

V komplet spada tudi priročnik za učitelja. Tiskana različica vključuje rešitve nalog in transkripcije slušnih posnetkov. Kjer so možni različni odgovori, je posebej poudarjeno, da so navedeni odgovori le ena od možnosti. Še posebej uporabna je priložena zgoščenka z gradivi. Učitelj ima na voljo datoteke v formatu pdf z dodatnimi nalogami, ki jih lahko brez posebnega dovoljenja založbe fotokopira za dijake. Na voljo ima tudi t. i. *Teacher's Guide* po posameznih enotah učbenika. Gre za napotke, ki jih lahko učitelj uporabi pri poučevanju s *Solutions Elementary*. Napotki so uporabni tudi za učiteljeve priprave na pouk. Dodane so tudi rešitve vaj iz delovnega zvezka. Dobrodošla novost pri tej izdaji so tudi trije predlogi razrednih projektov za razvijanje kompetenc za 21. stoletje (*angl. Twenty-first Century Skills Projects*).

Ocenjujem, da komplet *Solutions Elementary* v celoti ustreza sodobnim metodično-didaktičnim smernicah in da je primeren za:

- ⊗ pouk angleščine kot drugega tujega jezika v prvem in drugem letniku gimnazijskega izobraževanja
- ⊗ pouk angleščine kot drugega tujega jezika v prvem in drugem letniku srednjega tehniškega in strokovnega izobraževanja ter
- ⊗ pouk angleščine kot prvega tujega jezika v prvem in drugem letniku srednjega tehniškega in strokovnega izobraževanja.

Anže Perne, *prof. angl.*

Ljubljana, maj 2018